

Red de Wieringermeerbode

Onregelmatig verschijnend periodiek van de werkgroep Red de Wieringermeer. Nr 1, 7 januari 2021

2021 Spannend jaar

Van de redactie

In de loop van dit jaar zal duidelijk worden of de gemeenteraad van Hollands Kroon daadwerkelijk het initiatief durft te nemen om te bepalen of en wáár er nieuwe datacenters in de Wieringermeer komen.

Tot nu toe lijkt het er sterk op dat dat de multinationals Microsoft en Google dat vooral zelf bepalen. Het college van B&W, onder leiding van de wethouders Theo Meskers van de VVD en Theo Groot van het CDA volgen hen daarin.

Dat is althans de conclusie, die de werkgroep Red de Wieringermeer trekt uit de gang van zaken met betrekking tot de vestiging van datacenters in het zuidelijk deel van onze eerste Zuiderzeepolder.

Hierbij een korte terugblik over de ontwikkelingen in het afgelopen jaar.

Gebiedsplan

Begin 2019 was er nog volop sprake van een in 2018 in gang gezet plan van beide wethouders om Agriport uit te breiden met wel 2500 ha. Dat plan heette het Gebiedsplan Wieringermeer. Het plan betekende maar liefst een uitbreiding van het huidige areaal van 1250 ha met 200%.

Deze 2500 ha werd door B&W verkocht onder het mom van een 'zoekgebied', waarin zowel glastuinbouw, bedrijven als datacenters een plek zouden kunnen krijgen. Hoevéél glas dat inhiel, hoevéél ha bedrijventerrein en welk oppervlak aan datacenters dat zou betekenen, daar liet het college zich niet over uit.

De weerstand tegen deze, alleen maar door economische motieven gedreven, plannemakerij was enorm. Er waren maar liefst 95 zienswijzen tegen ingediend.

Voor het eerst in de geschiedenis van de Wieringermeer kwam de bevolking massaal in verzet tegen dit megalomane idee.

Van de uitgever

Voor u ligt het 1^e nummer van de Red de Wieringermeerbode. Wij brengen dit nieuwsblad uit om geïnteresseerden in de 1^e Zuiderzeepolder, de Wieringermeer, te informeren over ontwikkelingen die het essentiële karakter en de landschappelijke schoonheid van deze polder bedreigen.

Onze werkgroep is in de loop van 2020 met name opgericht uit verontrusting over de aantasting van het oorspronkelijke open polderlandschap door dreigende excessieve toename van het aantal en de omvang van datacenters en andere bedrijven in het zuiden van onze mooie polder. Die plannen worden door het gemeentebestuur van Hollands Kroon zonder enige belemmering toegestaan. Sterker nog, deze worden door hen bevorderd en toegejuicht. Wij verzetten ons tegen de eenzijdige economische benadering van deze ontwikkelingen. Investeren in leefbaarheid en belevingswaarde is ook investeren in de toekomst.

Door het niet langer verschijnen van de Wieringermeerbode, die dit gemeentebestuur af en toe nog kritisch volgde, leek B&W haar weg zonder enige tegenspraak te kunnen vervolgen.

Als werkgroep denken we dat een nieuwsblad over de perikelen op en rond Agriport de ontstane lacune op dit terrein een beetje zou kunnen opvullen. Vandaar dat we het initiatief hebben genomen om een nieuwsblad uit te brengen, dat u op een onafhankelijke manier op de hoogte houdt van alle ontwikkelingen die onze mooie polder aangaan.

Als u het op prijs stelt ons - gratis - nieuwsblad voortaan te blijven ontvangen, dan kunt u een mailtje sturen aan:
reddewmeer@gmail.com

De redactie
Arie Blokker, Jan Meijles en Tom Steen.

Verzet LTO-Noord

Zelfs binnen de afdeling Hollands Kroon van de van oudsher cruciale steunpilaar voor de coalitiepartijen CDA en VVD, land- en tuinbouworganisatie LTO-Noord ontstond er discussie en verzet tegen het grote beslag op hun vruchtbare akkerbouwgronden, waarvoor de polder destijds in cultuur was gebracht.

De gemeenteraad wilde daarop dat het zoekgebied in elk geval verkleind zou worden. In de raadsvergadering van 25 juni 2019 had B&W dan ook voorgesteld om dat areaal te verkleinen tot 1500 ha. Door grote druk vanuit de bevolking, LTO-Noord en de oppositiepartijen bleek uiteindelijk dat de vrijwel unanieme raad het zoekgebied wilde beperken tot 750 ha.

Intussen was LTO-Noord, mede door gebrek aan communicatie van B&W over haar plannen met hen, een enquête onder haar leden begonnen over uitbreiding van Agriport. Daaruit bleek dat maar liefst 94% van de respondenten tegen deze uitbreiding was.

Exit Gebiedsplan

B&W telde daarop haar knopen en stelde uiteindelijk op 23 april 2020 voor om dan maar het hele Gebiedsplan, dat nu uit 750 ha zoekgebied bestond, volledig af te blazen.

In die vergadering werd unaniem een motie aangenomen waarin het college van B&W opdracht werd gegeven “nog deze bestuursperiode met voorstellen te komen hoe bij de reeds gerealiseerde grootschalige gebiedsontwikkelingen recht gedaan kan worden aan een goede landschappelijke inpassing”.

In dezelfde motie werd B&W gevraagd om “bij grootschalige gebiedsontwikkelingen in een anterieure overeenkomst nadrukkelijk aandacht te besteden aan de bescherming van de landschappelijke waarden”. Mede uit bovenstaande motie bleek duidelijk dat de Omgevingsvisie van de gemeente uit 2016, die als beleidskader voor grootschalige ontwikkelingen zou moeten dienen, daarvoor eigenlijk niet geschikt was.

In het voorstel aan de raad over het afblazen van het Gebiedsplan nam het college van B&W dan ook de volgende 2 besluiten op te weten: 1. De procedure voor het Gebiedsplan Wieringermeer te beëindigen;

2. De inhoudelijk kaders en uitgangspunten uit het concept Gebiedsplan en de aanvullende kanttekeningen, opmerkingen en informatie uit de stakeholdersbijeenkomsten van eind 2019/ begin 2020 te betrekken bij de invulling van het proces van actualisatie van de (nieuwe, red.) Omgevingsvisie Hollands Kroon.

Dit voorstel, met exact deze formulering, werd ook unaniem door de raad aangenomen.

Nu zat het college alleen wel met het probleem, dat zij toezeggingen aan met name Microsoft om zich in te spannen voor een nieuwe locatie voor dit bedrijf in het zoekgebied van het Gebiedsplan op B1, niet langer na kon komen.

Maar het college had voor heter vuren gestaan en begon zowel intern, binnen de coalitiepartijen, als naar alle partijen in de gemeenteraad een offensief om ervoor te zorgen dat alle ideeën voor uitbreiding van datacenters (ook op Agriport zelf), die zij in de laatste vijf jaar met de eigenaren daarvan en met Agriport had besproken, toch door zouden gaan.

‘Lopende initiatieven’

Zij deden dat met de zeer stellig gebrachte bewering, dat er in de raadsvergadering van april over het beëindigen van het Gebiedsplan was afgesproken dat ‘lopende initiatieven gehonoreerd zouden worden’.

In bovenstaande formulering van de 2 besluiten, die nota bene door B&W zelf zijn opgesteld, valt die passage echter op geen enkele wijze te ontdekken. (*Leest u vooral het 2^e besluit er even op na, red.*)

Deze bewering, niet gestaafd door feiten, was de directe aanleiding voor het VVD-raadslid Lars Ruiter, om die fractie te verlaten.

Het terug moeten trekken van kritische vragen over de zogenaamde ‘lopende initiatieven’ door raadslid Jeffrey Leever van Senioren Hollands Kroon, leidde ook tot vertrek uit zijn fractie.

Interpretatie

Dat de bewering dat lopende initiatieven door moeten gaan een volstrekt eigen idee is van het college van B&W, blijkt wel uit haar antwoord op de 1^e van de 111 (!) raadvragen, naar aanleiding van de speciale raad van 1 december 2020 over datacenters.

Dat antwoord luidt als volgt:

“Wij merken dat er verschil van inzicht bestaat tussen het college en een aantal raadsleden over het beëindigen van het gebiedsplan en het proces van het doorgaan met lopende initiatieven”.

B&W vervolgt dan met de zeer onthullende bekentenis: “Het college heeft het raadsbesluit van 28 april 2020 **als volgt geïnterpreteerd**”. *(Oftewel: Wij hebben er de volgende draai aan gegeven. Redactie).*

“Naast het beëindigen van de procedure **wil het college** (*‘vet’ door de redactie*) nog wel ruimte geven aan de lopende initiatieven. Dit is aangegeven in de kern van het voorstel”.

Hiermee geeft het college dus toe, dat het de ‘wil’ van het college zelf is, om ‘lopende initiatieven’ nog ruimte te geven.

Dit terwijl zij vanaf september 2020 in zeer stellige bewoordingen vol bleef houden dat de raad daar in april 2020 zélf toe besloten had. Na grote druk, mede door inmiddels ook grote belangstelling van vele media, geeft het college nu plotsklaps toe, dat het “haar interpretatie” van het raadsbesluit is.

Doorzichtig

Dit is wel een heel doorzichtige redenering om zich in te dekken tegen mogelijke kritiek van de eigenaren van de betreffende datacenters en Agriport, met wie zij blijkbaar inspanningsverplichtingen tot wijziging van bestemmingen richting datacenters zijn aangegaan. Anders kan het gedrag van het college niet worden verklaard.

Met de toevoeging op 3 december dat het voortzetten van lopende initiatieven “in de kern van het voorstel” aan de raad van april 2020 staat, probeert het college haar fout, dat die passage niet in het besluit van de raad zelf is opgenomen, achteraf alsnog recht te praten.

Na de beide raadsvergaderingen op 1 en 3 december heeft het college op 15 december nog een aantal resterende vragen van raadsleden beantwoord.

Datacenterstrategie

Vervolgens bleek op 14 december dat er in Provinciale Staten van Noord-Holland een initiatief ligt van Gedeputeerde Staten om samen met de Metropoolregio Amsterdam de gemeenten Hollands Kroon, Zeewolde,

Haarlemmermeer en Amsterdam een datacenterstrategie voor heel Noord-Holland en Zuidelijk Flevoland op te stellen.

In Zeewolde liggen plannen voor een datacenter van 200 ha. Deze gemeente grenst aan die Metropoolregio.

Hiervoor zal gebruik gemaakt worden van de strategie die in het verband van de Metropoolregio Amsterdam al is opgesteld, naar aanleiding van plannen voor datacenters in Amsterdam en Haarlemmermeer.

Samen met de Datacenters

“Deze strategie zal samen met de datacenters worden opgesteld, omdat die ook streven naar duurzaamheid in hun bedrijfsvoering”, aldus coördinerend gedeputeerde Stigter van GroenLinks in Noord-Holland. Daarmee maakt dit bestuur dezelfde fout als B&W van Hollands Kroon al jaren doet.

Vorbereidingsbesluit

Tot slot hebben een aantal oppositiepartijen in de raad van Hollands Kroon inmiddels het initiatief opgepakt om te proberen een zogeheten ‘Vorbereidingsbesluit’ voor de vestiging van datacenters in onze gemeente te laten nemen door de raad. Dat hebben Amsterdam en Haarlemmermeer het afgelopen jaar namelijk gedaan, om heldere regels te kunnen stellen aan de vestiging van datacenters in hun gemeenten.

Vestigingsvoorwaarden

Daarbij gaat het er vooral om dat de aanvoer van elektriciteit voor het laten draaien van de datacenters vooraf tijdig en verantwoord is geregeld. Met name het grote beslag op de aanvoer van voldoende stroom voor een datacenter is een vraagstuk, waar tot nu toe onvoldoende over is nagedacht.

Een gemiddeld datacenter van ca 25 ha heeft van de ene op de andere dag behoefte aan elektra van een middelgrote stad als Haarlem. De infrastructuur daarvoor moet in 2 jaar tijd gebouwd zijn, inclusief de capaciteit van de tussenstations en de door de overheid ‘gegarandeerde’ stroomvoorziening.

Wie mag stroom benutten?

Met name de vraag wie er gebruik mag maken en tegen welke kosten van duurzaam gewonnen stroom en van de daarvoor benodigde infrastructuur is hierbij van belang. Daarnaast is het de vraag of er niet oneigenlijk

kosten worden afgewenteld op de overheid en daarmee dus op de burger/belastingbetaler.

Resterende vragen

Daarnaast spelen ook andere vestigingsvoorwaarden een rol, zoals:

- Welke omvang, vorm, hoogte en kleur is er per (groep) datacenters gewenst?
- Hoe veilig is een datacenter i.v.m. noodzakelijke noodaggregaten?
- Welke concentraties van datacenters met welke oppervlakte zijn maatschappelijk gewenst?
- Hoe duurzaam is een datacenter?
- Hoeveel restwarmte benut/hergebruikt een datacenter?
- Hoeveel (structurele) werkgelegenheid levert een nieuw datacenter op?
- Stelt deze werkgelegenheid eisen aan de huisvesting van dat personeel? Is de verantwoordelijkheid ervoor geregeld?

Relevante vragen, waarvoor in elk geval even de tijd moet worden genomen om te kijken welke daarvan in aanmerking komen om door de gemeenteraad als voorwaarde voor vestiging vast te stellen.

Laatste ontwikkelingen

De werkgroep heeft op 13 december een verzoek bij de afdeling Handhaving van de gemeente ingediend, om over te gaan tot handhaving van de agrarische bestemming op het perceel B1 van ruim 50 ha in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Dus niet onder de Omgevingswet.

Microsoft heeft midden op dat perceel volgens ons onwettig een bouwkeet van 3 verdiepingen geplaatst. Dat is dit najaar gebeurd, vooruitlopend op een mogelijke omgevingsvergunning voor de bouw van een datacenter op Het Venster.

De bouwkeet op B1 ligt echter niet op Het Venster maar midden op B1, op ruim 250 afstand van het bouwperceel, waarvoor de keet bedoeld is. Dat is toch merkwaardig.

De gemeente heeft aangegeven dat zij binnen 8 weken een besluit zal nemen over het handhavingverzoek.

'In andere gevallen ook toegestaan'

In een bericht over het handhavingverzoek in de Schager Courant, gaf een woordvoerder van de gemeente merkwaardigerwijs al te kennen, dat de bouwkeet volgens de gemeente geplaatst mocht worden, "omdat de gemeente dat in andere gevallen ook toestaat".

In de loop van dezelfde week bleek verder dat op B1 ook al een weg van 300 m (van de bouwkeet naar het Venster) is aangelegd en een aarden wal van 1,5 m hoog en 100 m lang rond de bouwkeet was aangebracht.

Deze activiteiten mogen normaal gesproken in het geheel niet worden uitgevoerd voordat er een definitieve omgevingsvergunning is verstrekt. Het uitvoeren van deze werkzaamheden **op een ander perceel dan waar een vergunning voor is aangevraagd**, kan natuurlijk helemaal niet.

Het lijkt erop dat Microsoft er vanuit gaat, dat zij wel toestemming krijgt voor wijziging van de bestemming op B1 voor haar 3e datacenter, terwijl de officiële procedure daarvoor pas op 23 september 2020 gestart is. Laat staan dat er sprake is van een aanvraag voor een bouw- of omgevingsvergunning voor perceel B1.

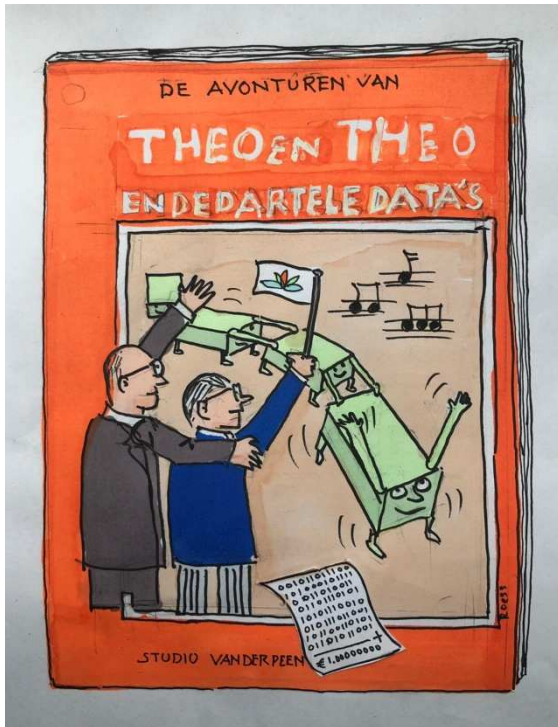
Aanvullend verzoek

Vandaar dat de werkgroep op 17 december een aanvullend verzoek tot handhaving van de agrarische bestemming en het stil leggen van de werkzaamheden op B1 bij de gemeente heeft gedaan.

Datacentersprookje

Op de volgende bladzijde begint ons 'sprookje' over de datacenters in de Wieringermeer. Dat wordt verluchtigd met stripachtige tekeningen van onze tekenaar, René.

We wensen jullie veel plezier met het lezen van deel 1 van dit sprookje dat om en nabij 6 afleveringen zal tellen.

Allereerst de **hoofdrospelers**. Dat zijn:

Rupsje nooit genoeg, *Agridataport*, oud-wethouder *P te Paard* en de huidige wethouders, *Ecotheo* en *Grondverdeeltheo* en tot slot de reuzen *MegamicroBill* en *Goochel*. Ook uitzendbedrijven *Kassa* en *Kassa* komen aan bod.

Het sprookje speelt zich af in een al wat oudere polder, waar de boeren hun aardappelen, suikerbieten, granen en bloembollen verbouwen. In de naburige dorpen werden de produkten verwerkt, werden de gereedschappen hersteld en/of verkocht en tot het jaar 2000 waren de meeste mensen daar redelijk tevreden mee, maar niet iedereen natuurlijk.....

Een paar mensen vonden dat er wat moest veranderen, want in de polder gebeurde nooit wat en dat was saai. Kortom het was tijd voor *leuke* en *nieuwe veranderingen*.

Zo was er ook een *familie Haa* vooral goed op de hoogte van de verwerking van produkten, die op het lumineuze idee kwam om een aantal boeren uit te king steeds minder belangrijk, die waren toch nooit tevreden..... Economische

kopen en er kassen op te laten bouwen. Zo bleef de grond agrarisch en was de glastuinbouw in de polder geboren.

Samen met bevriende ondernemers, waaronder transportbedrijven, konden de produkten van de kassen heel snel bij de mensen op tafel liggen. Zeker omdat er ook een grote snelweg dwars door de polder liep. Dit bleek een prima idee te zijn, oud-wethouder te Paard en Rupsje nooit genoeg waren heel tevreden.

En zo kon Rupsje nooit genoeg steeds groter groeien, de hun grond verkopende boeren klaagden niet want die kregen genoeg centjes van ons razendsnel groeiende Rupsje, inmiddels al een flinke Rups.

Voor het werk in de kassen was er vanuit de bewoners van de polder niet veel interesse, maar de uitzendbedrijven *Kassa* en *Kassa* zagen er wel brood (**lees: geld**) in, en wisten in voormalige Oost-Europese landen arbeiders wel te interesseren om voor niet al te veel geld dit werk te gaan doen. En zo was de term arbeidsmigrant ook in deze polder geboren.

Maar de kassen en hun werknemers werden steeds belangrijker, en de bevol-

king steeds minder belangrijk. Die was toch nooit tevreden.... en *Rups* nooit *genoeg* knabbelde rustig verder. Economische groei was het toverwoord en iedereen was gelukkig. Nou ja iedereen??.....

Waar al die nieuwe mensen moesten slapen, douchen en eten was veel minder interessant voor *Kassa* en *Kassa* maar gaandeweg begonnen de mensen in de gemeenteraad en het college zich daar mee te bemoeien, zodanig dat menig bestemmingsplan veranderd werd, wat natuurlijk ook weer veel weerstand en kritiek van de mensen opriep.

Tegelijkertijd waren er op de hele grote wereldbol natuurlijk ook veel meer ontwikkelingen die al langere tijd heel belangrijk waren: grondstoffen raakten op; de winning van fossiele energie uit de aardbodem waarvan verbranding de atmosfeer vervuilde en de temperaturen op aarde stegen en de ijskappen bij de polen begonnen zelfs af te brokkelen.

Maar gelukkig, een flink aantal hele knappe koppen hadden bedacht dat er meer energie gewonnen moest worden uit de natuurlijke bronnen van moeder aarde, zoals de windenergie, de zonne-energie, en energie uit de waterbeweging-

Nee, nee, hohoho. Ik bedoelde tot de Westfriese vaart, alleen zei ik dat niet...

gen, voor 't gemak **groene energie** genoemd, en ja menig slimme boer uit de polder had zelf al zo'n mooie groene windmolen laten bouwen, en logisch natuurlijk want wie wil er niet leven van de wind???

